

The Walk

2 juni - 15 juli 2017

We behoren niet tot hen die pas omringd door boeken, onder invloed van boeken tot gedachten komen ; het is onze gewoonte om in de vrije natuur te denken, lopend, springend, klimmend, dansend, liefst op eenzame bergen en dicht bij de zee, waar zelfs de wegen tot nadenken stemmen .
Nietzsche, Le Gai Savoir §366

Nietzsche was een groot wandelaar. Een openluchtfilosoof die, door te bewegen, diepgaande gedachten genereerde. Het vertrekpunt van deze tentoonstelling is de vaststelling dat wandelen toelaat de wereld, maar ook het in beweging gebrachte lichaam, te begrijpen. In deze tentoonstelling wordt beklemtoond hoe, op intieme wijze, lichaam en geest zo nader bij elkaar komen en de creativiteit bevorderd wordt.

Linkerzaal

Het wandelen is innig verbonden aan de geschiedenis van de mensheid. Sinds ongeveer twee miljoen jaar is de menselijke evolutie diep gerelateerd aan haar "specifieke tweevoetigheid, aan haar zeer performant wandelen en aan haar uithoudingsvermogen" merkt de paleoantropoloog Pascal Picq op. Zijn discipline bestudeert fossiele skeletten om onze oorsprong te begrijpen (2). Men kan redelijkerwijs aannemen dat de mobiliteit de mens intelligenter heeft gemaakt, en zo hoofd en voeten in nauwe relatie met elkaar brengen (1). Fabrice Samyn herinnert er ons aan dat de mens wandelt en de wereld ontdekt, door het minutieus graveren van een wereldbol op het bovendeel van een menselijk dijbeen, een beeld dat wandelen verzinnebeeldt (3). De mens bereist zonder ophouden de wereld, tot uitputtens toe (4) en van zodra hij er de technische capaciteiten voor had, oversteeg hij zijn zwaartekracht om andere planeten te verkennen (5,9). Zoals de symbolische eerste stap op de maan liet zien, laat wandelen een verbondenheid met het oneindig grote toe. Anish Kapoor met *On the Horizon* (6) en Claudio Parmiggiani (7) brengen dit metafysische aspect naar voor, terwijl Evariste Richer de tijdsnotie aankaart met *Caesium's shoes* (8). Cesium wordt gebruikt in atoomhorloges om de juistheid van de seconde te definiëren.

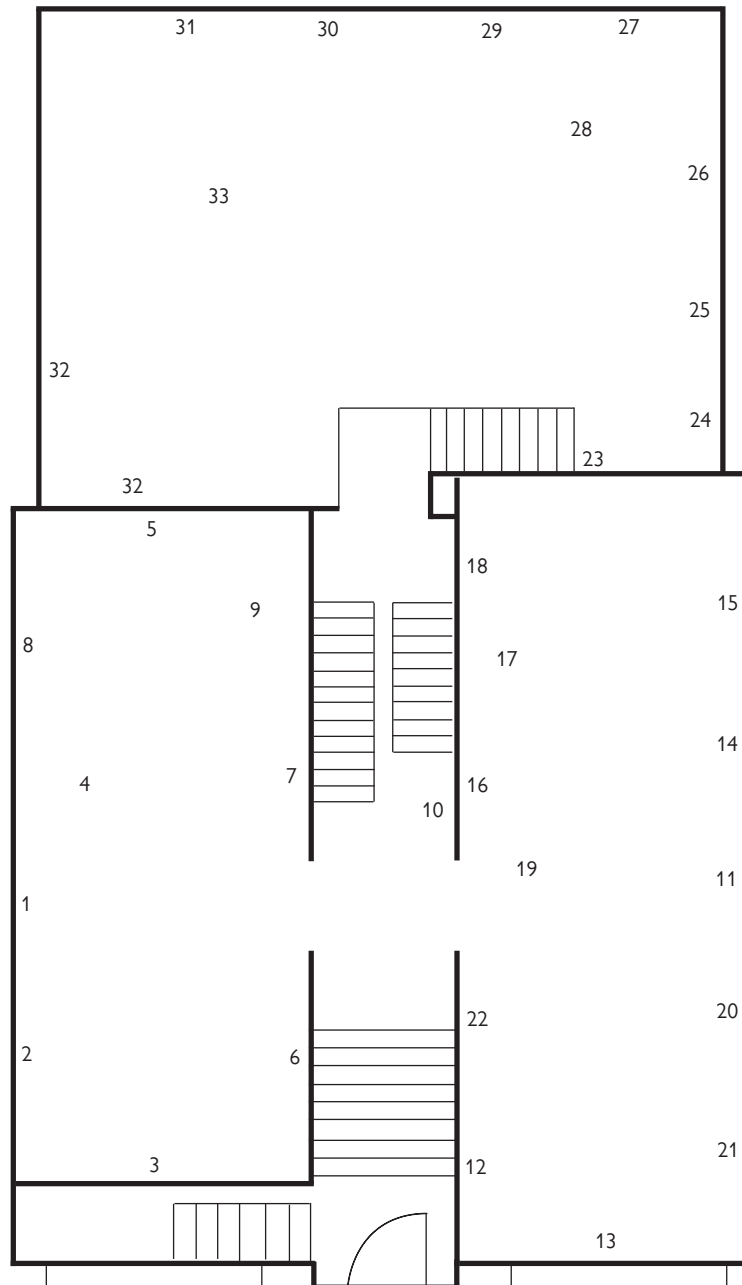
Rechterzaal

Het wandelen blijkt een centraal element te zijn in de praktijk van talrijke kunstenaars. Chaim van Luit verkent het binnenste van de aarde in (11). Hij laat ons een buitenwereld zien vanuit het hart van een grot. Zoals van Luit binnen met buiten, het intieme met het omvangrijke verbindt (13,21), zo koppelt Richard Long de mens aan zijn omgeving (12). Ook de stedelijke omgeving wordt voortdurend geobserveerd door de kunstenaars in hun omzwervingen (14,15,16,17,18) ; Lieven De Boeck fotografeert graffiti in het beton van de straten van New York City, Rinko Kawauchi bevriest in een momentopname een diffuse massa in Japan, Jordi Colomer bevraagt stedelijke praktijken door een personage met een maquette van de Torre Agbar door de straten van Barcelona te laten rennen. De wereld is complex, maar ver van de stad kan de reflectie van een vrouwenschoen ons ontroeren door zijn exotisme (19). Wat valt er te zeggen over de reis van deze houten voeten uit Egypte, via het internet gekocht in de Verenigde Staten door een in Nederland levende kunstenaar die deze in België tentoonstelt (20)?

Achterzaal

De socioloog Michel de Certeau vergeleek op mooie wijze spreken met wandelen (22), dat hij beschouwt als een herhaald aaneenrijgen van stappen. De grote installatie van Méndez Blake die de muren bedekt repertorieert een zich herhalende anthologie van neerslag (23). Talrijke poëten of schrijvers verrijkten zowel hun wandelingen en zwerftochten als hun taal. Eén van de mooiste voorbeelden is ongetwijfeld Rimbaud, 'de man met wind aan zijn zolen', die, na het doorkruisen van het noorden van Frankrijk en België, Europa ontvluchtte – het hier – om naar het daar te trekken, meerbepaald naar Abessinië (24). Ver van alles en allen. Aanvaarden om zich te verliezen, aanvaarden om het voorafbepaalde, het getraceerde, niet te volgen, maar daarentegen de confrontatie aan te gaan met het labyrintisch parcours dat Borges nauw aan het hart lag (26,28,29) of zich te laten gidsen door willekeur, zoals Vladimir Nabokov deed in zijn vlinderjacht (25). De wandeling bevrijdt van bekommernissen en dagdagelijkse kopzorgen, maar kan, bij de poëet Fernando Pessoa, leiden tot een confrontatie met de onoplosbare vragen over de zin van het leven (27).

De aantrekkingskracht van het wilde keert vaak terug in de literatuur van schrijver-wandelaars ; de grote minerale tekening van Jorge Méndez Blake (30) illustreert dit en vindt weerklank in de video (31) waarin men deze kunstenaar een dichtbegroeide vulkanische natuur ziet doorkruisen. De wereld kennen, is er ook naar luisteren, haar meten en haar vibraties registreren (32). Het is uitpluizen en zoeken zoals Oriol Vilanova dat doet wanneer hij rommelmarkten doorploegt op zoek naar postkaarten die de rijkdom van de wereld afbeelden (33). Kaarten die hij toont ontdaan van elke mogelijke verhaallijn. De wereld kennen is zich inschrijven in de ruimte, het is de nieuwsgierigheid bewaren om haar diversiteit in zich op te nemen, het is flaneren, het is wandelen.

1. Antoni Tàpies, *Quatre claus*, 2003
2. Nicolás Lamas, *Cyclops*, 2017
3. Fabrice Samyn, *Who carries atlas?*, 2015
4. Nicolás Lamas, *New Territories #2*, 2016
5. Evariste Richer, *Dislocated Moon*, 2012
6. Anish Kapoor, *On the Horizon*, 2005
7. Claudio Parmiggiani, *Senza titolo*, 2016
8. Evariste Richer, *Caesium Shoes*, 2010
9. Evariste Richer, *Two feet of eternity*, 2016
10. Nicolás Lamas, *Parallel Worlds #35*, 2016
11. Chaim van Luit, *Lost Valley*, 2017
12. Richard Long, *A Straight Northward Walk Across Dartmoor*, 1979
13. Chaim van Luit, *Wondering Wandering*, 2017
14. Lieven De Boeck, *In the beginning I left messages in the streets. East Village, NYC*, 2006
15. Rinko Kawauchi, *Untitled*, 2016
16. Jordi Colomer, *Anarchitekton Barcelona (Torre Agbar)*, 2004
17. Nicolás Lamas, *New Territories #1*, 2016
18. Nicolás Lamas, *Parallel Worlds #21*, 2016
19. Hreinn Frid innsson, *First step into courtship*, 2014
20. Chaim van Luit, *Wondering walk*, 2017
21. Chaim van Luit, *Cane*, 2013
22. Kelly Schacht, *Unfolding territories*, 2017
23. Jorge Méndez Blake, *It's Raining (An Anthology)*, 2017
24. Stéphane Mandelbaum, *Arthur Rimbaud I*, 1980
25. Claudio Parmiggiani, *Senza titolo*, 2016
26. Adam Henry, *Path (W622HT)*, 2015
27. Thu Van Tran, *L'imaginaire - Pessoa*, 2009
28. Jorge Méndez Blake, *Borges' Bookshelf II*, 2015
29. Jorge Méndez Blake, *Veiled Borges II*, 2017
30. Jorge Méndez Blake, *Structure on Ceboruco Volcano III*, 2013
31. Jorge Méndez Blake, *The Topographer*, 2015
32. Ignasi Aballí, *Taking Measures (Sound)*, 2010
33. Oriol Vilanova, *Chiquita*, 2016